

## Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

**VAHVA26 Neurovahvistava valmentaja VahVa®**

Neurovahvistava valmentaja VahVa® -koulutuksessa syvennyttään neurovahvistavan valmennuksen periaatteisiin ja menetelmiin. Neurovahvistava valmennus mahdollistaa neurokirjon asiakkaille emotionaalisesti turvallisen sekä heidän neurotyyppiään kunnioittavan työskentelyn esimerkiksi ohjaus-, valmennus-, opetus- ja terapiatyöskentelyssä. Koulutus rakentuu neurodiversiteetin viitekehykselle ja neurovahvistavalle lähestymistavalle (neuroaffirming approach). Neurovahvistava työskentely pohjautuu neurovahvistavan lähestymistavan periaatteille, joiden tarkoituksena on edistää neurokirjolaisten turvallisuutta ja hyvinvointia ja mahdollistaa myönteisen neurokirjon identiteetin rakentumista. Koulutuksessa syvennyttään mm. eletyn kokemuksen ja neurokirjon kulttuureiden kunnioittamiseen (Lived Experience Informed Practice) sekä tarkoituksenmukaisen ja vaikuttavan tuen toteuttamiseen.

| code         | name                                                  | 1  | 2 | sum |
|--------------|-------------------------------------------------------|----|---|-----|
| VAHVA26-1002 | Neurovahvistava valmentaja VahVa®                     |    |   | 30  |
| XX00ED81     | Neurovahvistava lähestymistapa työskentelyn perustana | 3  |   | 3   |
| XX00ED82     | Neurovahvistavan valmennuksen elementit               | 3  |   | 3   |
| XX00ED83     | Neurokirjon tarpeet ja hyvinvointi                    | 3  |   | 3   |
| XX00ED84     | Neurokirjo ja hermostollinen säätely                  | 3  |   | 3   |
| XX00ED85     | Neurovahvistavan valmennuksen syventävä osaaminen     | 3  |   | 3   |
| XX00ED86     | Neurokirjo elämänkaarella                             | 3  |   | 3   |
| XX00ED87     | Toimintakulttuurin muutoksen edistäminen              | 2  |   | 2   |
| XX00ED88     | Neurovahvistavan toimintakulttuurin kehittäminen      | 10 |   | 10  |

**VAHVA26-1002 Neurovahvistava valmentaja VahVa®: 30 op****XX00ED81 Neurovahvistava lähestymistapa työskentelyn perustana: 3 op****Ingressi**

Opintojaksolla tutustutaan neurodiversiteettiä korostavaan ajatteluun, neurovahvistavan lähestymistavan periaatteisiin sekä asiakkaan neurotyyppiä kunnioittavaan, arvoperustaiseen työskentelyyn.

**Osaamistavoitteet**

- tunnistaa ja kuvaa palvelujärjestelmän keskeisiä kehittämistarpeita neurokirjon asiakkaiden näkökulmasta
- tunnistaa neurovahvistavan lähestymistavan periaatteiden merkitykset ja osaa soveltaa niitä työssään
- kykenee reflektoimaan ja muokkaamaan omia uskomuksiaan ja totuttuja toimintatapojaan

**Sisältö**

- Viitekehyksen muutos: medikaalisesta mallista neurodiversiteettiymmärrykseen
- Neurovahvistavan lähestymistavan tarkoitus ja periaatteet
- Neurokirjon ilmenemismuotojen ymmärtäminen ja työskentely asiakkaan neurotyyppiä kunnioittavalla tavalla

- Arvoperustainen, tietoinen työote

## Arviointikriteerit

### Hyväksytty/hylätty

- Opiskelija osaa tunnistaa ja kuvata keskeisiä palvelujärjestelmän kehittämistarpeita neurokirjon asiakkaiden näkökulmasta.
- Opiskelija osaa kuvata neurovahvistavan lähestymistavan keskeiset periaatteet ja soveltaa niitä omassa työskentelyssään.
- Opiskelija osaa reflektoida omia neurokirjoon liittyviä uskomuksiaan ja totuttuja toimintatapojaan sekä tunnistaa niissä tarvittavia muutoksia.

### Hylätty:

- Opiskelija ei tunnista tai osaa kuvata keskeisiä palvelujärjestelmän kehittämistarpeita neurokirjon asiakkaiden näkökulmasta.
- Opiskelija ei tunnista neurovahvistavan lähestymistavan keskeisiä periaatteita eikä osaa soveltaa niitä työskentelyssään.
- Opiskelija ei kykene refleктоimaan omia uskomuksiaan ja toimintatapojaan tai tunnistamaan niissä tarvittavia muutoksia.

## XX00ED82 Neurovahvistavan valmennuksen elementit: 3 op

### Ingressi

Opintojaksolla syvennyttään vähemmistöstressiin, traumainformoituun työotteeseen ja emotionaalisesti turvalliseen kohtaamiseen sekä opitaan rakentamaan vaikuttavaa, asiakkaan vahvuuksia tukevaa valmennusta.

### Osaamistavoitteet

- Huomioi neurokirjon henkilöiden eletyn kokemuksen merkityksen työskentelynsä ja työnsä kehittämisen perustana
- Osaa työskennellä asiakkaan yksilöllistä neurotyyppiä kunnioittavalla, neurovähemmistöille emotionaalisesti turvallisella tavalla
- Tuntee vähemmistöstressin ilmiötä, havaitsee sen vaikutuksia sekä sitä aiheuttavia toimintatapoja ja työskentelee niiden vähentämiseksi
- Osaa yhdessä asiakkaan kanssa kartoittaa ja tunnistaa hänen tilanteeseensa ja hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä sekä rakentaa niiden pohjalta vaikuttavaa ja neurovahvistavaa tukea ja valmennuksellista työskentelyä

### Sisältö

- Neurokirjon turvallisemman tilan periaatteet ja emotionaalisen turvan luominen asiakkaalle
- Neurokirjollaiset neurovähemmistönä, vähemmistöstressi
- Traumainformoitu työote
- Asiakkaan tukeminen sisäistetyn ableismin ja neuronormatiivisten uskomusten tunnistamisessa ja niistä luopumisessa
- Neurovahvistavan valmennusprosessin vaiheet

## Arviointikriteerit

### Hyväksytty/hylätty

### Hyväksytty:

- Opiskelija tunnistaa neurokirjon henkilöiden eletyn kokemuksen merkityksen ja hyödyntää sitä asiakas- ja kehittämistyössään.
- Opiskelija osaa työskennellä asiakkaan yksilöllistä neurotyyppiä kunnioittaen ja edistää emotionaalista turvallisuutta työskentelyssään.

- Opiskelija tunnistaa vähemmistöstressin keskeisiä ilmenemismuotoja ja sitä aiheuttavia toimintatapoja sekä osaa huomioida ja vähentää niitä omassa työskentelyssään.
- Opiskelija osaa yhdessä asiakkaan kanssa kartoittaa tämän tilanteeseen ja hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä sekä hyödyntää kartoitusta vaikuttavan ja neurovahvistavan tuen ja valmennuksellisen työskentelyn rakentamisessa.

Hylätty:

- Opiskelija ei tunnista eletyn kokemuksen merkitystä tai ei hyödynnä sitä työskentelynsä ja työnsä kehittämisen perustana.
- Opiskelijan työskentely ei riittävästi huomioi asiakkaan yksilöllistä neurotyyppiä tai emotionaalista turvallisuutta.
- Opiskelija ei tunnista vähemmistöstressin merkitystä, sen vaikutuksia tai sitä vahvistavia toimintatapoja eikä osaa huomioida niitä työskentelyssään.
- Opiskelija ei kykene toteuttamaan kartoitusta yhteistyössä asiakkaan kanssa tai hyödyntämään sen tuloksia tarkoituksenmukaisen, neurovahvistavan tuen ja valmennuksellisen työskentelyn rakentamisessa.

## XX00ED83 Neurokirjon tarpeet ja hyvinvointi: 3 op

### Ingressi

Opintojaksolla perehdytään neuroesteettömyyteen, maskaamisen vaikutuksiin sekä keinoin rakentaa turvallisia ympäristöjä, jotka tukevat myönteistä neurokirjon identiteettiä ja osallisuutta.

### Osaamistavoitteet

- Käyttää työssään neurovahvistavia tapoja tukea neurokirjon asiakkaiden hyvinvointia, toimintamahdollisuuksia ja myönteistä neurokirjon identiteettiä
- Tuntee maskaamista aiheuttavia mekanismeja ja sen haitallisia vaikutuksia ja työskentelee maskaamisen tarvetta vähentävillä tavoilla
- Huomioi työskentelyssään neuroesteettömyyden ulottuvuuksia ja osaa jäsentää ympäristöä ja toimintaa vastaamaan neurokirjon asiakkaan tarpeita

### Sisältö

- Hyvinvointia ja toimintamahdollisuuksia vahvistava työskentely
- Asiakkaan tukeminen omaan neurotyyppiin tutustumisessa ja siihen liittyvien tarpeiden tunnistamisessa
- Myönteisen neurokirjon identiteetin tukeminen
- Itsensä puolella olemisen taidot (self-advocacy skills)
- Maskaamisen tarpeen ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen
- Ympäristön ja olosuhteiden muokkaaminen
- Neuroesteettömyyden ulottuvuudet

### Arviointikriteerit

#### Hyväksytty/hylätty

#### Hyväksytty

- Opiskelija käyttää työskentelyssään neurovahvistavia toimintatapoja ja osaa tukea niiden avulla asiakkaan hyvinvointia, toimintamahdollisuuksia ja myönteistä neurokirjon identiteettiä.
- Opiskelija tunnistaa maskaamiseen liittyviä mekanismeja ja sen haitallisia vaikutuksia sekä osaa työskennellä tavalla, joka vähentää maskaamisen tarvetta.
- Opiskelija tunnistaa neuroesteettömyyteen vaikuttavia tekijöitä ja osaa mukauttaa ympäristöä, vuorovaikutusta ja toimintatapoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

#### Hylätty

- Opiskelija ei osaa hyödyntää neurovahvistavia toimintatapoja asiakkaan hyvinvoinnin,

toimintamahdollisuuksien tai myönteisen neurokirjon identiteetin tukemisessa.

- Opiskelija ei tunnista maskaamisen mekanismeista tai vaikutuksia eikä osaa huomioida niitä työskentelyssään maskaamisen tarvetta vähentävällä tavalla.
- Opiskelija ei riittävästi tunnista neuroesteettömyyteen vaikuttavia tekijöitä tai osaa mukauttaa ympäristöä ja toimintaa asiakkaan tarpeiden mukaisesti.

## XX00ED84 Neurokirjo ja hermostollinen säätely: 3 op

### Ingressi

Opintojaksolla perehdytään hermoston toiminnan erityispiirteisiin, kehotietoisuustaitoihin ja neurovahvistaviin säätelykeinoihin sekä opitaan tukemaan asiakkaan voimavaroja, palautumista ja arjessa selviytymistä.

### Osaamistavoitteet

- Tuntee hermostollisen säätelyn perustoiminnan sekä neurokirjon henkilöiden hermostollisen reagoinnin ja palautumisen erityispiirteet
- Tuntee neurokirjon kuormittumisen ja uupumuksen piirteitä ja osaa ennaltaehkäistä ja vähentää niiden vaikutuksia
- Käyttää asiakastyössä hermoston säätelykeinoja neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti
- Osaa tukea asiakasta kehotietoisuustaitojen vahvistumisessa ja omien tarpeiden tunnistamisessa

### Sisältö

- Neurokirjon henkilön hermoston erityispiirteet ja hermoston toimintaan vaikuttavat tekijät
- Kuormittumiseen vaikuttavat tekijät ja kuormituksenhallinta
- Interoseptio ja kehotietoisuustaidot
- Neurokirjon uupumus
- Neurovahvistavan lähestymistavan mukaiset palautumisen keinot asiakastyössä ja arjessa
- Yhteissäätely asiakastyössä ja työntekijän omat kuormituksenhallinnan keinot

### Arviointikriteerit

#### Hyväksytty/hylätty

- Opiskelija kuvaa keskeiset hermostollisen säätelyn periaatteet sekä tunnistaa neurokirjon henkilöiden hermostollisen reagoinnin ja palautumisen erityispiirteitä.
- Opiskelija tunnistaa neurokirjon kuormittumisen ja uupumuksen keskeisiä piirteitä sekä osaa käyttää tarkoituksenmukaisia keinoja niiden ennaltaehkäisemiseksi ja vaikutusten vähentämiseksi.
- Opiskelija käyttää asiakastyössä tarkoituksenmukaisia hermoston säätelykeinoja neurovahvistavan lähestymistavan periaatteiden mukaisesti.
- Opiskelija käyttää asiakastyössä keinoja, jotka tukevat asiakkaan kehotietoisuutta ja omien tarpeiden tunnistamista.

#### Hylätty:

- Opiskelija ei tunnista hermostollisen säätelyn perusperiaatteita tai neurokirjon henkilöiden reagoinnin ja palautumisen erityispiirteitä.
- Opiskelija ei tunnista kuormittumisen ja uupumuksen piirteitä tai ei osaa käyttää tarkoituksenmukaisia keinoja niiden ennaltaehkäisemiseksi ja vaikutusten vähentämiseksi.
- Opiskelija ei osaa käyttää hermoston säätelykeinoja tarkoituksenmukaisesti tai toiminta ei ole neurovahvistavan lähestymistavan mukaista.
- Opiskelija ei osaa tukea asiakkaan kehotietoisuuden tai omien tarpeiden tunnistamisen vahvistumista tarkoituksenmukaisesti.

## XX00ED85 Neurovahvistavan valmennuksen syventävä osaaminen: 3 op

## Ingressi

Opintojaksolla opitaan hyödyntämään valmennusmenetelmiä neurovahvistavasti, tunnistamaan välttämiskäyttäytymisen taustatekijöitä sekä tukemaan asiakkaan tavoitteita emotionaalisesti turvallisilla ja toimijuutta vahvistavilla tavoilla.

## Osaamistavoitteet

- Osaa toteuttaa vaikuttavan asiakasprosessin käyttäen valmennusmenetelmiä neurovahvistavalla tavalla ja osaa perustella työskentelyyn valittavat toimintatavat
- Soveltaa aikaisempaa menetelmäosaamistaan neurovahvistavan lähestymistavan periaatteiden mukaisesti
- Osaa tunnistaa asiakkaan välttämiskäyttäytymisen taustalla vaikuttavia tekijöitä, kuten jännittämistä, autonomian tarvetta tai toiminnanohjauksen tuen tarvetta ja käyttää asiakkaalle emotionaalisesti turvallisista toiminnan mahdollistamisen menetelmiä
- Tuntee hyväksymis- ja omistautumisterapian peruselementit ja osaa soveltaa niitä neurovahvistavassa työskentelyssä sekä asiakkaan yksilöllisen ja tarkoituksenmukaisen tuen rakentamisessa
- Osaa ennaltaehkäistä konfliktitilanteiden syntymistä ja osaa toimia haastavissa tilanteissa vähäeleisen kohtaamisen periaatteiden mukaisesti

## Sisältö

- Valmennusprosessin vaiheissa eteneminen
- Vaikuttava muutostyöskentely, harjoiteltavien taitojen yleistyminen ja ylläpysyminen
- Neurovahvistava hyväksymis- ja omistautumisterapia
- Välttämiskäyttäytymisen ymmärtäminen ja toiminnan mahdollistaminen asiakkaalle emotionaalisesti turvallisella tavalla
- Haastavien tilanteiden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen, vähäeleisen kohtaamisen menetelmä

## Arviointikriteerit

### Hyväksytty/hylätty

#### Hyväksytty

- Opiskelija toteuttaa asiakasprosessia tavoitteellisesti ja neurovahvistavalla tavalla sekä osaa perustella valitsemansa valmennusmenetelmät asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden pohjalta.
- Opiskelija osaa soveltaa aiemmin oppimiaan menetelmiä neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti ja asiakkaan neurotyypin huomioiden.
- Opiskelija tunnistaa välttämiskäyttäytymisen taustalla mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä ja osaa mukauttaa työskentelyään sekä käyttää emotionaalisesti turvallisista toiminnan mahdollistamisen menetelmiä.
- Opiskelija osoittaa hallitsevansa hyväksymis- ja omistautumisterapian keskeiset elementit ja osaa soveltaa niitä tarkoituksenmukaisesti neurovahvistavassa työskentelyssä asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Opiskelija osoittaa hallitsevansa hyväksymis- ja omistautumisterapian keskeiset elementit ja osaa soveltaa niitä tarkoituksenmukaisesti neurovahvistavassa työskentelyssä asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Opiskelija osaa ennakoida ja ennaltaehkäistä konfliktitilanteita ja osaa soveltaa haastavissa tilanteissa vähäeleisen kohtaamisen periaatteita.

#### Hylätty

- Opiskelija ei kykene toteuttamaan asiakasprosessia tavoitteellisesti ja neurovahvistavalla tavalla tai perustelemaan valitsemiensa toimintatapojen tarkoituksenmukaisuutta.
- Opiskelija ei kykene soveltamaan aiempaa menetelmäosaamistaan neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti tai huomioimaan asiakkaan neurotyyppiin liittyviä tarpeita.
- Opiskelija ei kykene tunnistamaan välttämiskäyttäytymiseen vaikuttavia tekijöitä tai mukauttamaan

työskentelyään asiakkaalle emotionaalisesti turvallisella ja toimintaa mahdollistavalla tavalla.

- Opiskelija ei osoita hallitsevansa hyväksymis- ja omistautumisterapian keskeisiä elementtejä tai kykene soveltamaan niitä tarkoituksenmukaisesti neurovahvistavassa työskentelyssä.
- Opiskelija ei kykene riittävästi ennakoimaan tai ennaltaehkäisemään konfliktitilanteita tai toimimaan haastavissa tilanteissa vähäeleisen kohtaamisen periaatteiden mukaisesti.

## XX00ED86 Neurokirjo elämänkaarella: 3 op

### Ingressi

Opintojaksolla tarkastellaan kehityspsykologian elämänkaarinäkökulmaa, toimijuuden vahvistamista sekä koulutus- ja palvelujärjestelmien haasteita neurokirjon henkilöiden näkökulmasta.

### Osaamistavoitteet

- Tuntee kehityspsykologisten elämänkaariteorioiden vaiheet ja elämänvaiheisiin liittyvät kehitystehtävät
- Osaa soveltaa kehityspsykologista tietoa neurokirjon asiakastyössä huomioiden neuronormatiivisuudesta luopumisen ja neurokirjon kulttuureiden kunnioittamisen periaatteet
- Osaa tunnistaa eri elämänvaiheisiin ja toimintaympäristöihin liittyviä tuen tarpeita sekä suunnitella ja toteuttaa tarkoituksenmukaista tukea asiakkailleen
- Tukee asiakasta hänen toimijuudessaan sekä hänelle mielekkäiden elämänsisältöjen rakentumisessa
- Tuntee koulutus- ja palvelujärjestelmän keskeisiä haasteita neurokirjon asiakkaiden näkökulmasta ja osaa tukea asiakasta niihin liittyen

### Sisältö

- Kehityspsykologian elämänkaariteoriat ja kehitystehtävät neurokirjon elämänkaaren näkökulmasta
- Eri elämänvaiheisiin ja toimintaympäristöihin liittyvät tuen tarpeet ja tarkoituksenmukainen tuki: koulunkäynti ja opiskelu, työelämä, vanhemmuus ja perhe, ikääntyminen
- Eri-ikäisten neurokirjon asiakkaiden toimijuuden ja elämänlaadun vahvistaminen
- Neurovahvistava valmentaja asiakkaan tukena koulutus- ja palvelujärjestelmässä

### Arviointikriteerit

#### Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty:

- Opiskelija kuvaa keskeiset elämänkaariteorioiden vaiheet ja tunnistaa eri elämänvaiheisiin liittyviä kehitystehtäviä.
- Opiskelija soveltaa kehityspsykologista tietoa asiakastyössä huomioiden neuronormatiivisuudesta luopumisen ja neurokirjon kulttuureiden kunnioittamisen periaatteet.
- Opiskelija tunnistaa asiakkaan elämänvaiheeseen ja toimintaympäristöön liittyviä tuen tarpeita sekä suunnittelee ja toteuttaa asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin soveltuvaa tukea.
- Opiskelija tukee asiakkaan toimijuutta sekä vahvistaa hänen mahdollisuuksiaan rakentaa itselleen mielekästä elämää omien toiveiden, tarpeiden ja voimavarojen mukaisesti.
- Opiskelija tunnistaa koulutus- ja palvelujärjestelmän keskeisiä neurokirjon asiakkaisiin liittyviä haasteita ja osaa ohjata ja tukea asiakasta tarkoituksenmukaisesti niiden kohtaamisessa.

Hylätty:

- Opiskelija ei osaa kuvata keskeisiä elämänkaariteorioiden vaiheita tai elämänvaiheisiin liittyviä kehitystehtäviä.
- Opiskelija ei osaa soveltaa kehityspsykologista tietoa asiakastyössä tai ei huomioi neurovahvistavan lähestymistavan periaatteita.
- Opiskelija ei tunnista keskeisiä tuen tarpeita tai ei osaa suunnitella ja toteuttaa asiakkaalle tarkoituksenmukaista tukea.

- Opiskelija ei tue asiakkaan toimijuutta tai ei huomioi asiakkaan omia toiveita, tarpeita ja voimavaroja.
- Opiskelija ei tunnista keskeisiä koulutus- ja palvelujärjestelmän haasteita tai ei osaa tukea ja ohjata asiakasta niihin liittyen.

## XX00ED87 Toimintakulttuurin muutoksen edistäminen: 2 op

### Ingressi

Opintojaksolla tarkastellaan ableismin vaikutuksia, neuroesteitä luovia rakenteita sekä keinoja rakentaa emotionaalisesti turvallisia ympäristöjä ja tukea neurokirjon henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa.

### Osaamistavoitteet

- Osaa toimia neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti ja tunnistaa esteellisiä ja ableistisia toimintatapoja sekä niiden vaikutuksia neurokirjon asiakkaisiin.
- Edistää yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja asenne-esteettömyyttä sekä tunnistaa ja haastaa neuronormatiivisia toimintatapoja.
- Osaa tunnistaa neurovähemmistöille haitallisia toimintatapoja ja edistää emotionaalisesti turvallisia toimintatapoja.
- Ymmärtää vaikuttamistyön merkityksen osana ammatillista vastuuta ja osaa edistää neurokirjon henkilöiden yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassa.

### Sisältö

- Neurovahvistavan lähestymistavan elementit ableismin vastavoimina
- Yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen
- Asenne-esteettömyys ja neuronormatiivisuudesta luopuminen
- Neurovähemmistöille haitallisten toimintatapojen tunnistaminen ja emotionaalisesti turvallisten toimintatapojen implementointi
- Vaikuttamistyö osana ammatillista vastuutamme

### Arviointikriteerit

#### Hyväksytty/hylätty

#### Hyväksytty

- Opiskelija toimii asiakastyössä neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti, tunnistaa esteellisiä ja ableistisia toimintatapoja ja arvioi niiden vaikutuksia neurokirjon asiakkaan hyvinvointiin ja osallisuuteen.
- Opiskelija toimii yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä edistäen sekä tunnistaa ja muuttaa neuronormatiivisia toimintatapoja asiakastyössä.
- Opiskelija tunnistaa neurovähemmistöille haitallisia toimintatapoja ja mukauttaa omaa toimintaansa edistääkseen asiakkaalle emotionaalisesti turvallista ja hyväksyvää toimintaympäristöä.
- Opiskelija tunnistaa ammatillisen vaikuttamistyön merkityksen ja toimii omassa roolissaan neurokirjon henkilöiden yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

#### Hylätty

- Opiskelija ei osaa toimia neurovahvistavan lähestymistavan mukaisesti tai tunnistaa esteellisiä ja ableistisia toimintatapoja ja niiden vaikutuksia.
- Opiskelija ei toimi yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä edistävällä tavalla tai ei tunnista neuronormatiivisia toimintatapoja.
- Opiskelija ei tunnista neurovähemmistöille haitallisia toimintatapoja tai ei osaa toimia emotionaalisesti turvallisen toimintaympäristön edistämiseksi.
- Opiskelija ei tunnista vaikuttamistyön merkitystä osana ammatillista vastuuta tai ei osaa edistää neurokirjon henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta.

## XX00ED88 Neurovahvistavan toimintakulttuurin kehittäminen: 10 op

### Ingressi

Opintojaksolla opitaan tunnistamaan kehittämistarpeita, hyödyntämään neurovahvistavan lähestymistavan periaatteita sekä suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan tavoitteellista kehittämistyötä.

### Osaamistavoitteet

- Osaa tunnistaa ja arvioida oman toimintaympäristönsä neurovahvistavan toiminnan kehittämistarpeita.
- Osaa suunnitella ja toteuttaa tavoitteellisen kehittämisprosessin, joka edistää neurovahvistavaa toimintaa.
- Osaa hyödyntää kehittämistyössä neurovahvistavan lähestymistavan keskeisiä periaatteita ja koulutuksen opintojaksoilla saavuttamaansa osaamista.
- Osaa osallistaa kehittämistyöhön tarkoituksenmukaisia toimijoita ja huomioida neurokirjon henkilöiden eletyn kokemuksen kehittämistyön perustana.
- Osaa arvioida kehittämistyön toteutumista, vaikutuksia ja jatkokehittämisen tarpeita.
- Osaa raportoida ja esitellä kehittämistyönsä sekä perustella tekemänsä ratkaisut.

### Sisältö

- Kehittämistarpeen tunnistaminen ja kehittämistyön tavoitteiden määrittely
- Kehittämisprosessin suunnittelu ja toteuttaminen
- Koulutuksessa opitun neurovahvistavan lähestymistavan ja osaamisen soveltaminen kehittämistyössä
- Osallistava ja yhteiskehittävä työskentely, neurokirjon eletyn kokemuksen kuunteleminen
- Kehittämistyön arviointi ja vaikutusten tarkastelu
- Kehittämistyön raportointi ja esittely
- Toisen opiskelijan kehittämistyön opponointi ja rakentavan palautteen antaminen

### Arviointikriteerit

#### Hyväksytty/hylätty

- Opiskelija tunnistaa ja perustelee oman toimintaympäristönsä neurovahvistavaan toimintaan liittyvän kehittämistarpeen sekä määrittelee kehittämistyölle selkeän tavoitteen.
- Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellisen kehittämisprosessin tarkoituksenmukaisia menetelmiä hyödyntäen.
- Opiskelija soveltaa neurovahvistavan lähestymistavan periaatteita ja aiemmillä opintojaksoilla saavuttamaansa osaamista kehittämistyössä.
- Opiskelija hyödyntää osallistavaa ja yhteiskehittävää työskentelytapaa sekä huomioi neurokirjon henkilöiden eletyn kokemuksen kehittämistyössä.
- Opiskelija arvioi kehittämistyön toteutumista, vaikutuksia ja jatkokehittämisen tarpeita suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.
- Opiskelija raportoi ja esittelee kehittämistyönsä jäsennellysti sekä perustelee keskeiset ratkaisunsa.
- Opiskelija opponoi toisen opiskelijan kehittämistyön rakentavasti ja asiantuntevasti.

#### Hylätty

- Opiskelija ei tunnista tai perustele kehittämistarvetta tai kehittämistyön tavoite jää epäselväksi.
- Kehittämisprosessi ei ole tavoitteellinen, suunnitelmallinen tai tarkoituksenmukaisesti toteutettu.
- Opiskelija ei kykene soveltamaan neurovahvistavan lähestymistavan periaatteita kehittämistyössään.
- Opiskelija ei hyödynnä tarkoituksenmukaisesti osallistavaa työskentelyä tai neurokirjon henkilöiden elettyä kokemusta.

- Opiskelija ei kykene arvioimaan kehittämistyön toteutumista, vaikutuksia tai jatkokehittämisen tarpeita.
- Kehittämistyön raportointi tai esittely ei osoita tavoitteiden mukaista osaamista tai opiskelija ei kykene perustelemaan keskeisiä ratkaisujaan.
- Opiskelija ei kykene antamaan toisesta kehittämistyöstä rakentavaa ja tavoitteisiin perustuvaa palautetta.